Joonas Keskinen
18.11.2021

Taidetestaajat-toiminnan tämänhetkinen tilanne, sen jatkuvuus ja rahoitus

Suomen suurin ja ainoa valtakunnallinen kulttuurikasvatusohjelma Taidetestaajat vei kolmen lukuvuoden (2017–20) aikana kaikki Suomen kahdeksasluokkalaiset nuoret kahdelle taidelaitosvierailulle; lähialueelle sekä valtakunnalliseen kohteeseen. Kaudella 2020–21 tarjottiin vain lähialuevierailu ja kaudella 2021–22 järjestetään kaksi lähialuevierailua.

Taidetestaajat-toiminta on tavoittanut kahdeksasluokkalaiset nuoret lähes sataprosenttisesti lukuvuosina 2017–2020. Myös lukuvuodelle 2020–21 ilmoitettiin mukaan 99,3 %, valvojineen noin 67 000 henkeä, mutta koronapandemian vuoksi näistä noin 18 000 henkeä pääsi taidevierailuille omaan maakuntaan. Lisäksi Taidetestaajat tuotti etäsisältöä ajan hengen mukaisesti.

Lukuvuodelle 2021–22 mukaan on ilmoitettu kaikki Suomen kahdeksasluokkalaiset, opettajineen yli 68 000 henkeä. Viime kaudella vierailutta jääneet nyt yhdeksäsluokkalaiset (opettajineen n. 51 000 henkeä) viedään taidevierailuille keväällä 2022, jolloin toiminta tavoittaa kaudella 2021–22 jopa 120 000 henkeä. Järjestämme koronapandemian vuoksi edelleen vierailuja vain oppilaiden omaan tai naapurimaakuntaan.

Keväällä 2019 tekemämme kyselyn mukaan 94 % koulujen edustajista ja 100 % taideorganisaatioiden edustajista pitää Taidetestaajien toimintaa tärkeänä. Kevään 2020 kyselyn mukaan 57 % koulujen edustajista toivoi toiminnan jatkuvan kahden vierailun mallilla ja 39 % toivoi jatkoa yhden vierailun mallilla. Kuntapäättäjille tehty kysely osoitti, että ilman ulkopuolista tukea kunnilla ja erityisesti syrjäseutujen kouluilla ei olisi edellytyksiä toteuttaa vastaavia vierailuja.

Suomen Kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden ovat käyttäneet Taidetestaajat-toimintaan ja sen kehittämiseen viiden lukuvuoden aikana lähes 25 M€ ja valtio toistaiseksi (lukuvuosina 2020–2022) 2,8 M€. Eduskunnan toimintaan osoittama tuki on ollut ensiarvoisen tärkeää. Tavoitteena on, että toimivaksi todettu, yhdenvertaisuutta edistävä ja vaikuttava toiminta jatkuu edelleen, ja sen rahoituksen painopiste siirtyy pitkällä tähtäyksellä valtiolle. Kun koronapandemian takia julkiseen rahoitukseen kohdistuu suuria paineita, säätiöt ovat edelleen valmiit osallistumaan toiminnan kustannuksiin merkittävillä summilla. Yhden alueellisen vierailun malli maksaa noin 2,9 M€, kahden alueellisen vierailun malli 4,6 M€ sekä yhden alueellisen ja yhden valtakunnallisen vierailun malli 7 M€ lukuvuodessa. Tavoitteemme on koronapandemian päätyttyä palata myös valtakunnallisiin vierailuihin lukuvuonna 2022–23 sekä saada Taidetestaajat-kulttuurikasvatustoiminnasta pysyvä osa suomalaista peruskoulua.

Lisää Taidetestaajista ja nuorten taidearvioita: www.taidetestaajat.fi